

**Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság
(KÁPB)
„Textil-, Ruházati-, Bőr-, Cipőipar, Textiltisztítás”**

1054 Budapest, Báthory utca 20.
telefon: 428 70 95, telefax: 428 70 81, e-mail: vujkovk@lab.hu

---

**A KÁPB 2011. évi szakmai tevékenysége
Éves beszámoló**

A KÁPB kiemelt szakmai tevékenységei

2011.01.26.

„Ázsia Európa felé tart – Magyarország geopolitikai előnyeinek kiaknázási lehetőségei” elnevezésű konferenciáról, szakmai dialógus

2011. január 26-án Budapesten került megszervezésre az „Ázsia Európa felé tart – Magyarország geopolitikai előnyeinek kiaknázási lehetőségei” elnevezésű konferencia, szakmai dialógus, melyen a KÁPB is képviseltette magát.

Nevezett konferencián többek között kiemelten az alábbiak hangzottak el:

Kína a világgazdaság egyik legjelentősebb motorjának tekinthető. Az országot az 1990-es évek eleje óta tartó folyamatos fejlődése, napjaink negyedik legnagyobb gazdaságává tette, mely tartalékai és stabil gazdasági háttere révén minimális visszaeséssel tudta átvészelni a gazdasági válságot.

Magyarország a földrajzi adottságokon túl, jelentős komparatív előnyökkel rendelkezik a környező országokkal szemben. Magyarország részben felvevő piacként, de sokkal inkább elosztóként tud hasznos lenni a külföldről érkező beruházások számára.

A fajlagos munkaerőköltségeket tekintve Magyarország az elmúlt évek gyorsütemű bérfelértékelése ellenére még mindig a régió egyik legversenyképesebb országának számít.

Egyre inkább erősödnek a kínai-magyar gazdasági kapcsolatok is.

- 1997. óta a régióból kizárólag Magyarországon rendelkezik képvisellett a Bank of China.
- 2003-ban pedig megalakult a kínai-magyar gazdasági kamara.
- Jelenleg legalább 5000 kínai tulajdonú vállalkozás működik Magyarországon.
- A közép-európai régióban Magyarországon él a legnépesebb kínai kolónia.

Magyarország még az EU-hoz történő csatlakozása előtt hozta a közösségi jog szellemiségével összhangba jogrendjét, melyet azóta is a jogbiztonság és a kiszámíthatóság jellemez.

Több, mint másfél évtizede él már Kína és Magyarország között a kétoldalú befektetés védelmi egyezmény, melynek keretein belül fontos elvek mellett kötelezte el magát a két ország, ide tartozik a beruházás, munkavállalás engedélyezése, jövedelmek áramoltatása, átutalások szabadsága, szerzői jogok védelme, méltányos és kölcsönös elbánás, kisajátítás és államosítás korlátozása, kártalanítás stb.

Kínának a hosszú távú gazdasági fejlődés biztosítása érdekében szüksége van a külföldi nyitásra.

Magyarország helyzete kedvező ahhoz, hogy a magyarok betöltsék a kelet-nyugati híd szerepét. Azzal, hogy Magyarország az EU tagja lett, ez a szerep új értelmet nyert. Kína számára vonzó a jól képzett, jól szervezett és kedvező magyar munkaerő.

Magyarország számára korábban is jelentős lépéseket tett a külföldi befektetések Magyarországra hívása érdekében, melyek közül a kínai tőkeimport mindig kiemelt jelentőségű volt. Az ország adottságaiból eredő előnyök kihasználása a világgazdasági válságból történő kilábalással egyidejűleg új állomásához érkezett. Ezekre az előnyökre építve képzelhető el egy olyan jövőbeni befektetés-ösztönző és védelmi rendszer, mely nem pusztán meghaladja a közép-kelet európai régióbeli versenytársak ez irányú törekvéseit, hanem mintaként is szolgálhat számukra.

2011.02.21.

Európai szintű Bőripari ÁPB ülése

Az ülést megelőzte a munkavállalói oldal képviselőinek egyeztetése. Patrick Itschert főtitkár összefoglalta az oldal előzetes álláspontját a plenáris ülés minden egyes napirendi pontjához.

Plenáris ülés:

1./ A 2010/12/09-i ülés jegyzőkönyvének, továbbá a soros ülés napirendjének elfogadása. Változás a tervezetthez képest: az 5.napirendben szereplő "Nyersanyagok" helyett a "Keretmegállapodás /Magatartási Kódex/ kerül napirendre.

2./ Gazdasági és szociális kilátások a bőriparban.

Az ágazat az EU-ban 25 ezer vállalkozásban 408280 munkavállalót foglalkoztat, termelési érték 26,1 billió €, EU export 7,6 €, EU import 15,3€

2010. októberében az Európai Bizottság új ágazati politikát fogadott el.

3./ Az új iparpolitikai stratégia:

- a beruházások 80%-a az ipari szektorban van, a termelő ipar a gazdaság motorja; cél a növekedés, a munkahelyteremtés és az EU ipara versenyképességének növelése
- a népesség előregedésének kezelése
- a klímaváltozás kezelése
- környezetvédelem, egységes piac, innovációs szakpolitika, ágazatok célzott támogatása, versenyképesség növelése
- szolgáltatási reform
- energiahatékonyság, az alacsony széndioxid kibocsátású ágazatok fejlesztése
- a divátágazat versenyképessége
- a pénzügyi szektor az ipar kilábalását ne akadályozza

Megállapítások, hozzászólások:

- 2009-hez képest nőtt a termelés, de a válság előtti szintet nem érte el. Az export 25, az import 20%-kal nőtt, az import 55%-a Kínából
  - a termelői ár 50%-át a nyersanyagár teszi ki és a nyersanyagárak növekednek.
  - az ipar nem támaszkodhat a politikára sem nemzeti, sem európai szinten, saját magának kell tudni kilábalni
  - ipari fellendülésre van szükség, nem baltával kell a költségvetést lefaragni, hanem szikével cizellálni
  - az EU Fejlesztési Bank 1%-ra ad kölcsönt, a tagállamok 7-9%-kal adják tovább, miért?
- 2012-ben várható a textilipari rendelet. Az EU Parlament ragaszkodik az állati, növényi stb. eredetű termékek eredetmegjelöléséhez a textil-, ruha-, bőr-, bútor- stb. termékeknél. 5 év alatt sem született megállapodás az eredetmegjelölésről, a Bizottság támogatta, a Tanács elutasította. Mindkét intézmény újra tárgyal erről. A bőrtermékek címkézésén fel kell tüntetni az eredetet. Ha nincs megállapodás a textilben, akkor továbbra is marad a patthelyzet /a rendelet az eredet megjelölésének elfogadásától függ/.

A további napirendek:

- 4./ Kereskedelempolitika, WTO/ DDA nyomon követése, a fejlesztésről szóló tárgyalások, piaci hozzáférés a nem mezőgazdasági termékekhez (NAMA)
- 5./ Keretmegállapodás/Magatartási Kódex
- 6./ Szociális partnerek, szociális párbeszéd, foglalkoztatás
- 7./ Projektek, projektek nyomon követése (szerkezetátalakítás miatti egészségügyi és stressz kockázatok megelőzése "online kockázatok felmérése"

2011.03.22-25.

EU szintű Textil-Ruházati szociális partnerek ÁPB-, és munkabizottsági ülései

Az ÁPB illetve a munkabizottsági ülések kiemelt témakörei az alábbiak voltak.

2011. évre szóló közös munkaprogram tervezet a textil-ruházati ágazati párbeszédért:

Az EURATEX és az ETUF:TCL, mint európai szintű Szociális partnerek szerepet játszanak és továbbiakban is javítani kívánják az ágazati alapú Szociális párbeszédjüket, mégpedig

minőségi párbeszéd tekintetében, azon munkaprogramon haladva, melyet 2007-ben fogadtak el. Ennek a programnak a célja – melyet a nemzeti szintű szociális partnerek is támogatnak – hogy EU szinten javítsák az autonóm, ágazati alapú szociális párbeszédet és nemzeti dialógusokat európai keresztágazati szinten is.

A program tükrözi ill. a programot alátámasztja a 2010. október 28-i Bizottsági Közlés nyomkövetése is, mely a “Kommunikációról szól, a globalizációs terület egy Integrált iparpolitikájáról”. A program különböző szekciókra strukturált: kereskedelem, ipar-, és szociális politika, valamint bővítés.

- Kereskedelem: a WTO-n és az EU EFTA megállapodásokon belül a textil-ruházati kérdéskörök – mint a tárgyalások egyik része - nyomkövetése
- Ipar: a 2010. október 28-i Közlés nyomkövetése “a globalizációs terület egy integrált iparpolitikája” területen, az Egységes Piac és az EU kezdeményezések nyomkövetése
- Bővítés: az EURATEX, COTANCE és az ETUF:TCL közös projektjeinek a megbeszélése és nyomkövetése az új Tagállamok és a csatlakozásra váró országok szociális partnereinek kapacitásépítéséről azzal a céllal, hogy teljes egészében részt tudjanak venni az EU szintű szociális párbeszédben
- Közbeszerzés: a “Szociális Kézikönyv” nyomkövetése az EU szabályokról az állami segélyt-, közbeszerzést-, és belső piacot érintve – ez utóbbinál általános gazdasági érdekről és általános érdekeket szolgáló szociális szolgáltatásokról, valamint az EU közbeszerzési politikájának modernizációjáról
- Európai Keretmegállapodás/Magatartás Kódex: az 1997. évi EU Szociális Magatartás Kódexének lehetséges naprakésszé tétele, beiktatása munkabizottságon keresztül
- Ipari változások előrejelezése: Szociális párbeszéd, az ETUF:TCL és az EURATEX közös benyújtott projektje a “Kutatás/Akcióprogram”-ról annak érdekében, hogy a szerkezetátalakításra vonatkozó változásokat jobban előre lehessen látni, megbecsülni a textil-ruházati-bőriparban.
- Képzés és szakképzés:
  - EU közös projekt (Euratex-ETUF:TCL-Cotance) az Európai textil-ruházati-bőripari ágazati Tanácsról – a foglalkoztatásért és szaktudásért/képzettségért:nyomkövetés és beiktatás
  - lehetséges másik közös EU project megbeszélése – általános megbeszélés a folyamatosan változtatott/igazított szakképzésről és oktatásról – a foglalkoztatás érdekében erre egy javító/jobbító stratégia
- Egyéb közös project:
  - EU REACH project mind a munkaadók és munkavállalók igényeinek felméréséről/meghatározásáról az ipart érintve annak érdekében, hogy a vegyi anyagok vonatkozásában az EU szabályozásoknak a megfelelés megtörténjen

Az EU 1997-es Szociális Magatartás Kódex:

A nemzeti szociális partnerektől még az ülést megelőzően kértek egy tájékoztatást (kérdőív formájában) az adott országban érvényben lévő Magatartás Kódex tartalmáról, melyet a nemzeti szintű szociális partnerek kötöttek.

Francesco Marchi az ülésen összefoglalta az Euratex és szociális partnerével az ETUF:TCL-el folytatott megbeszélést e témakörben a célból, hogy a meglévő Kódexet naprakésszé tegyék és beiktassák.

1 *A fennálló nemzeti Szociális Magatartás Kódexek kérdőívre adott válaszokról*

Az Euratex 5 választ kapott Horvátországból, Franciaországból, Németországból, Magyarországról és Hollandiából. Az Euratex felhívta a figyelmet, hogy a szervezetektől kapott válaszok főleg és túlnyomó többségében a textiliparból származtak – ahol a szakszervezetek sokkal erősebbek, mint a ruházati iparban

2 *Néhány nemzeti szövetségi tag által adott prezentációk*

Holland képviselő: itt a fennálló helyzet nem csak szociális standardokról szól, hanem a Vállalatok Szociális Felelősségvállalásáról (CSR=Corporate Social Responsibility) is. Modint egy esettanulmányt fedett fel, mely Törökországban történt, ahol szakszervezetei jogokat sértettek meg. Itt több vállalat és a Modint is orvosolták a problémát azért, hogy vállalatok jó hírnevén ne essen csorba. A vállalatok (BSI, Fair Wear Foundation, Modint) tárgyaltak a helyi szakszervezetekkel és megoldották a problémát tréning szemináriumokon keresztül és KSZ megállapodás aláírásával, mely vállalatonként csak EUR 1200 összegbe került.

Német képviselő: jelezte, hogy 2010. decemberében fogadták el az új CoC-t (Code of Conduct=Magatartás Kódex) , melynek az a jellegzetessége, hogy nemzeti szakszervezet nélkül alakították ki. Ebben a német ipar nem csak szociális aspektusokat fed le, hanem másokat is , mint pld. környezetvédelem, Vállalatok Szociális Felelősségvállalása). A német képviselő jelezte, hogy ami az Euratex CoC-át érinti és ennek változtatására tett az Euratex javaslatot – nem volt szükséges , hogy a szakszervezettel szerződéses megállapodásra jussanak, mert a megállapodásukban kitértek sokkal tágabb területre is, mint pld. környezetvédelem és ennek általános kérdéskörei. Természetesen amennyiben az EU Bizottság igényli a szakszervezet jelenlétét, akkor az Euratex-el közösen – mivel kikerülhetetlen a szakszervezet- akkor ismételten át kell tárgyalni a megállapodást. A képviselő azt is hangsúlyozta, hogy unfair kikötésekkel nem szabad a KKV-kat súlytani, számukra elfogadhatatlan nyomással.

Lengyel képviselő: a lengyel szövetség az EU 1997-es szerződést 2008-ban írta alá (EU Integrált project). Mivel a tagi létszámú összetételüknél a textílesen egyre csökkennek, inkább ruházati irányultságú a taglétszámuk, nekik nagyon ritkán vannak kapcsolataik a nemzeti szakszervezetekkel (ez a kapcsolat sokkal aktívabb a textíleseknél). A közbeszerzés az iparuk számára egy kulcsfontosságú tényező és ezt ösztökélik belefoglalni a CoC-ba, ezzel terjeszteni a jó gyakorlatokat.

A Magatartás Kódex-ben a munkaidő direktíva jelentős helyet foglal el.

Az EU ezen direktívája azt mondja ki, hogy 17 hét átlagában a maximális heti munkaidő 48 óra lehet, mely minden Tagállamra érvényes, kivéve az Egyesült Királyságot, ahol egy termelés-kihelyezési alagra (külső országba kihelyezett bér munkára) értelmezve, a munkavállalók dolgozhatnak többet is, mint heti 48 óra, amennyiben ők vállalkoznak erre és szeretnék, de kényszeríteni számukra ezt nem lehet.

Franciaország 35 órás munkahetet jelölt meg törvényileg és kollektív tárgyalások során hasonló eredményre jutottak más országokban is, mint például Németországban.

A legnagyobb oka annak, hogy Európában éves szinten alacsony a ledolgozott órák száma, mivel viszonylag magas összegeket fizetnek ki a távollétekre. A teljes, fix munkaidőben foglalkoztatottak általánosságban 4-6 hét szabadsággal rendelkeznek.

Következtetés: a munkabizottság egyetértett abban, hogy az EU 1997-es CoC spektrumát szélesítsék azon vállalatokra is, amelyek harmadik országban termeltetnek, mivel ez az a fő színtér, ahol a szociális problémák előfordulhatnak. A munkabizottság kérte az Euratex tagjaitól, hogy néhány héttel korábban töltsék ki a vonatkozó kérdőívet, amit az előzőekben jeleztek, hogy mely országok töltötték ki. Ami pedig a közbeszerzést illeti és ennek gazdasági fontosságát (az EU GDP-jének a 17%-a), a résztvevők felkérték az Euratex-et, hogy csak erre a témakörre kizárólagosan dedikálva állítsanak fel egy munkabizottságot.

Szociális közbeszerzés:

Az úniós közbeszerzések jogi alapjait a „közbeszerzési irányelvek” fektetik le, melyek teret adnak a szociális szempontok figyelembevételének.

Az állami szervek jelentős felhasználónak tekintendők az EU-ban. Körültekintő közbeszerzés során elő tudják segíteni a tisztességes munkához való jutást, az etikus kereskedelmet.

Az EU jelenlegi jogi előírásai lehetőséget teremtenek arra, hogy a szociális szempontokat figyelembe vegyék a közbeszerzések során, azaz ne csak az árat értékeljék elsődleges fontosságúnak egy adott közbeszerzés elnyerésekor, hanem a legjobb ár-érték arányt is vegyék figyelembe.

Szociális szempontok a közbeszerzések esetén:

- munkalehetőségek javítása – fiatalok foglalkoztatása, tartós munkanélküliek foglalkoztatása
- a tisztességes munka elősegítése – munkaiügyi normák betartása, tisztességes bér, munkahelyi egészség és biztonság védelme, szociális párbeszéd
- a szociális és a munkajogok tiszteletben tartása – nők és férfiak közötti (bérezési) egyenlőség, azaz egyenlő munkáért egyenlő bér elvének megvalósítása

- etikus kereskedelem,
- KKV-k támogatása – fontos, hogy egy adott közbeszerzés volumene ne szabjon gátat a KKV-k szerepvállalásának, kapjanak elegendő időt az ajánlatadásuk kidolgozásához, számukra a határidőre történő fizetés elengedhetetlen kelléke a pályázat kiírásának
- a vállalatok széles körű társadalmi felelősségvállalásának elősegítése.

2011.05.19.

Könnyűipari Szakmai Nap

A Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete Textilipari és Ruházatipari Tagozatai, illetve a Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottság 2011. május 19-én szervezte „Könnyűipari Szakmai Nap”-ját.

A rendezvény célja: hagyományt és rendszeres konzultációs fórumot teremteni a könnyűipari ágazat, a szociális partnerek részére a könnyűipar jövőbeni feladatairól, az eredményesebb ágazati érdekképviselést, együttműködés lehetséges, szükséges irányairól, tartalmáról.

Meghívott előadók:

- Dr. Pataki Pál a TMTE elnöke, az INNOVATEXT Zrt. vezérigazgatója
- Tomor János a KÁPB munkáltatói oldal társelnöke, MKSZ elnöke
- Keleti Tamás a KÁPB munkavállalói oldal társelnöke
- Kutasi Csaba szakértő
- Dr. Borbély Szilvia SZGTI kutató
- Dr. Deme Tibor MOVA Kft. tulajdonos-igazgató, szakértő
- Király Valéria a Textiltisztító Egyesülés igazgatója
- Csanádi József a BDSZ alelnök, a Textilipari Tagozat vezetője

Varga Éva a BDSZ alelnöke, mint a szakmai nap moderátora köszöntötte a résztvevőket és rövid tájékoztatást adott a textil-, ruházati-, bőripari munkavállalói oldal szervezeti fejlődéséről.

Rabi Ferenc a BDSZ elnöke köszöntötte a meghívottakat.

Az elmúlt 20-25 év átalakította az ipart. Szükség van az iparra, ezen belül a könnyűiparra is. Lehetséges kitörési pontok: kutatás, fejlesztés, innováció. A szakma jövőképét szükséges megteremteni. A textil-, és ruházati iparon kívül, immár a bőripar is csatlakozni fog a BDSZ-hez 2011. év nyarán.

A Könnyűipari Szakmai Napon az alábbi témakörök kerültek előadásra, megbeszélésre illetve megvitatásra:

Tomor János:

- Magyar textil-, ruháipar helyzete, elhelyezkedése a globalizáció adta lehetőségek és kihívások terén.

- Létszám és termelékenység 2000. év és 2010. év összehasonlításában
  - A textiliparban 2000-ben a létszám 33e fő volt, míg 2010-ben közel 12e fő volt. A termelékenységi mutató 2010-ben a 2000. évihez hasonlítva + 22,96 %-kal többet mutat.
  - A ruhaiparban 2000-ben a létszám 68e fő volt, míg 2010-ben 15e fő volt. A termelékenységi mutató 2010-ben a 2000. évihez hasonlítva + 46,84 %-kal többet mutat.
- Vállalkozások szerkezete – 2010. évi mutató
  - ✓ a textiliparban 89,5 %-ban, a ruhaiparban 91,8 %-át teszik ki a mikro vállalkozások
  - ✓ az 50 fő feletti aránya a textilszektorban 2 %, a ruhaiparban 0,02 % arányban működnek
- Kibocsátás szerkezete – tendencia – 2010. évi jellemző
  - textiliparban a kibocsátás összességében csökken, ezen belül viszont nő az export
  - ruhaiparban a kibocsátás összességében csökken, ezen belül erősen nő a belföldre történő gyártás és mérsékelt csökkenés figyelhető meg az export irányultságban
- Magyarország hol helyezkedik el az EU munkamegosztásában ?
  - „Zászlóvivők”: olasz, német, francia, holland, spanyol, portugál, lengyel, angol, belga cégek
  - „Követők”: román, cseh, magyar, osztrák, bolgár, baltikumi országok, szlovák, szlovén, svéd, finn, dán cégek
  - Részlegesen egyedi elbírálást élvező: Törökország

Keleti Tamás:

- A hazai Könnyűipari Ágazati Párbeszéd Bizottságról (KÁPB)
  - 2004-ben alakult meg. Tevékenysége szerteágazó, úgy a hazai, mint a nemzetközi porondon. Tagjai kinyilvánították, hogy párbeszédet kívánnak folytatni. Kutatások, tanulmányok készíttetésére került sor pld. feketegazdaság, közbeszerzés, munkáltatói igények által vezérelt oktatás területeken. A KÁPB részt vett hazai, nemzetközi projekteken pld. REACH, többségében nőket foglalkoztató ágazatokat érintve. A KÁPB együttműködik az Innovatex-el, TMTE-vel, BIMEO-val.
  - 2009. év végével befejeződött az átmeneti időszak. 2010. január 1-től az ÁPB-k már törvényi alapon működnek.. az eltelt 6 év világossá tette, hogy a korrekt kapcsolatokkal lehet továbbmenni. Munkáltatóknak is ernyőszerzetbe kellene tömörülniük, hogy erős, hatékony érdekvédelem jöjjön létre. Az integrációs folyamat EU-s szinten is megfigyelhető: 2012-ben a fém-, bánya-, energia-, vegyi-, textil-, ruházati ipar egyesülni fog.
  - A munkaadóknak és a munkavállalóknak együtt kell működniük az ágazat jobb megítélése (a közvéleményben) szempontjából.

Dr.Pataki Pál:

- Az EU Technológiai Platform 2020-ig mutatja, hogy mit szükséges cselekedni a felállított célok elérése érdekében: speciális termékek felé kell fordulni, hiszen a tömegtermelést ellátja a távol-kelet

- TEXPLAT szerepe: nemzeti technológiai platform az EU mintájára – megpróbálja megmutatni, hogy az iparnak merre kell elmozdulnia. Cél: piacképes termékek-, szolgáltatások, munkahelyek megtartása.
- Nemzetközi együttműködésekben történő részvétel fontossága.
- Fontosak az EU Keretprogramok – szükséges együttműködni más iparágakkal
- Innováció jövője: India, Japán, EU27, USA, Kína

Kutasi Csaba:

- Jelenlegi változások a hazai szakképzésben: csökkenő diáklétszám, szakképzéssel kapcsolatos feladatok átadása a Kormány és az MKIK között, gyakorlatorientált duális szakképzés, optimális duális képzésre áttérés megkezdése, szakmai vizsgáztatás, OKJ, munkáltatók által orientált szakképzés
- Korszerű szakképzés jellemzője: munkaerőpiaci jelzőrendszer, gyakorlatorientáció, nyomonkövetés – elégedettség követés
- Problémák a jelenlegi képzésnél: fizikai munka népszerűtlensége, tanulás iránti érdektelenség, padban ülést elutasítók, alapkészség hiányok, nem kellő a teljesítményre történő ösztönzés
- Textil-ruházati vállalkozások elvárásai az ideálisan felkészített pályakezdőtől:munkaadói kezdeményezésű szakképzés-vezénylés, versenyképességet elősegítő szakmai képzés, könnyű továbbképezhetőség-átképezhetőség, minőségi munkavégzés, minőségi munkahelyi rend, alkalmazott számítástechnika, új iránti fogékonyság, rugalmasabb munkabeosztás, könnyű beilleszkedés
- Textil-ruházati iparban a szakképzés megújulása: váltás a tömegtermelésről a high-tech technológiák felé, nagyobb hozzáadott értékű termékek előállítására történő koncentrálás, munkaadói kezdeményezésű szakképzés indítása

Dr. Borbély Szilvia:

- Textil-ruházati-bőripar, mint a többségében nőket foglalkoztató ágazatokra vonatkozóan a KÁPB 2009-ben indított el egy (majdnem lavina szerű) kutatást. Cél: társadalmilag fontos tevékenység (GYED, GYES, gyermeknevelés) többlet költségei hogyan befolyásolják a vállalatok versenyképességét. 2009-ben az FSZH (Foglalkoztatási és Szociális Hivatal) támogatta a módszertan kidolgozását, de a teljes kutatást nem (eredetileg 2500 reprezentatív mintát terveztek, végül 100-100 lekérdezés történt a munkaadói és a munkavállalói oldalon).
- Miért lavina ? – mivel 2009-ben az SZMM hasznosnak vélte, hogy immár nem csak a könnyűipart érintve, hanem már más ágazatokat is (pld. oktatás) kutasson.
- Információk a kutatásból – főleg mikro-, és kisvállalkozásokat kérdeztek meg: belső erőből oldják meg a munkaerő átcsoportosítást, döntően 40 év fölöttiek a munkavállalók – elöregedő a munkavállalók aránya, szabadságmegváltás kérdése – ez már egyértelműen többletköltség.
- A KÁPB által elindított kutatás „kézzel fogható” eredménye: 2011. május 1-től a veszélyeztetett terhes nők betegállománya már nem terheli a munkaadót !!!!!!!!!!!!!!! ez olyan első lépés, melyet továbbiaknak kell követnie.

Dr. Deme Tibor:

- A KÁPB részt vett az EU szintű szociális partnerek REACH projektjében. A program keretében a Cardiffi Egyetem egy ún. eszköztárat állított össze a

munkaadók, munkavállalók számára a REACH szabályozás alkalmazásának megkönnyítésére, kezelésére. Ennek érdekében az egyetem munkatársai a programban szereplő országokban interjúkat készítettek vállalatvezetőkkel és alkalmazottakkal illetve kérdőívek kitöltését kérték az ismeretek felméréséről és az eddigi tapasztalatokról. Az interjúban hazai részről és szerepeltek vállalatok, taglalva saját tapasztalatukat a szabályozás tükrében.

Csanádi József:

- Bérek: bértárgyalások alakulása
- KSZ-ek: elszomorító, hogy csak 5 cégnek van regisztrált KSZ-e. Miért jó a KSZ a két fél között? – szabályozható lehetne a kapcsolatrendszer a munkaadó és a munkavállaló között, sok részkérdésre adhat megoldást, melyeket egyéni szerződésekben kellene szabályozni, mindkét fél számára jó, mert kiszámítható közöttük a viszony, néhány kérdésben lehetőséget adhat, hogy el lehessen térni az MT-ben foglaltaktól, munkabéke megőrzése, sok esetben a léte ill. a rendezett munkaügyi kapcsolatok az alapja a pályázatoknak, támogatásoknak.
- KÁPB-ben elérték: KÁPB megalakította a Kollektív Megállapodások Munkabizottságát, 2008. szeptember 17-18-án Bakonybélien a szociális partnerek aláírtak egy Szándéknyilatkozatot Ágazati Kollektív Szerződés létrehozására, Ágazati Magatartás Kódex keretein belül a „Magyarországi együttműködés alapelvei charta” aláírása.
- ⊖ Munkaügyi konfliktusok: szakszervezetek álláspontja a megelőzés. Néha nem sikerül. Létezik jogpont hálózat régióként, ahova a munkavállalók fordulhatnak.
- ÜT választások: 2010. végén, 2011. elején 11 ÜT került újraválasztásra. Reprezentativitás szempontjából rendkívüli fontossága van.

A szakmai nap befejezése előtt sor került kitüntetések átadására. Mind a textilipar területén, mind pedig a ruházati ipar területén 2-2 szakszervezeti aktivista kapott elismerő kitüntetést.

Varga Éva, mint a szakmai nap moderátora megköszönte az aktív részvételt, több téma sok oldalról, sokszínűen került megközelítésre, megvitatásra. Sikerült elindítani egy olyan folyamatot, melynek végeredményeként minden év májusában „könnyűipari szakmai nap” keretében az ágazatot képviselő mind munkaadói, mind pedig munkavállalói képviselők meg tudják beszélni az ágazatot érintő aktuális szakmai kérdéseket.

2011.05.22-25.

EU szintű Textil-Ruházati-Bőripari szociális partnerek testületi és munkabizottsági ülései

[EUC@BAN](#) Bizottság (a Kollektív Szerződések Európai Koordinációja):

Az ülés témakörei között az alábbiak szerepeltek:

A koordináció fejlődése az Európai Szakszervezeti Szövetségnél, az EMF-nél, az EMCEF-nél, az ETUF:TCL-nél. A három ágazati szervezet integrációjának előkészítése, a 2009-2010. évi tapasztalatok, különös tekintettel az Európai Üzemi Tanácsok által lefedett multinacionális cégek kollektív szerződéseire, az anya- és leányvállalatok szerződéseinek azonosságaira, eltéréseire.

Hogyan reagáljunk a strukturális válságra, mit a teendő az alábbi kiemelt területeken:

- pénzügyi szabályozás;
- az európai ipar újra definiálása, ágazati kitekintés 2020-ig;
- a versenyképesség javítása és a piaci modellek felülvizsgálata
- versenyképességet is jelentősen befolyásoló foglalkoztatási, szociális tényezők felülvizsgálata, (a figyelem középpontjába kell helyezni az országok közötti szociális dömpinghez is vezető- egyenlőtlen bérszínvonalat, a vezetők és beosztottak jövedelme közötti növekvő szakadékot);
- a foglalkoztatásban nem kellő biztonságot nyújtó, határozott idejű munkaszerződések, távmunka, egyéb „rugalmas” foglalkoztatási formák erősödése, növekedése, hatásuk a munkanélküliség, a kiszolgáltatottság alakulására;
- a szegénység erősödése;
- a szolidaritás alapú nyugdíjrendszerek fenntartása, a fenntarthatóság feltételei (a piaci alapú nyugdíjbiztosítás kockázata óriási);
- a szociális párbeszéd, a rendezett munkaügyi kapcsolatok, az ágazati-, területi-, munkahelyi kollektív szerződések helye, szerepe, hatása a folyamatokra;
- az európai üzemi tanácsok feladata, felelőssége, a társaságok működőképessége, a foglalkoztatási biztonság javítása, a megállapodások megkötéséhez szükséges kedvező légkör kialakítása.

A Bizottság véleménye, hogy új termékekre, új (zöld-) technológiára, a munkavállalók átképzésére, egész életen át tartó tanulás megvalósulására lenne szükség. A vállalatok versenyképességüket nem a bér jellegű termelési költségek csökkentésével, hanem egyéb költségeik felülvizsgálatával kell, hogy növeljék. A Bizottság a maga részéről ösztönzi az egyes tagállamok közötti mobilitást is. A szükségessé váló egészségügyi és szociális szolgáltatások ösztönzése pedig egyben új munkahelyeket is jelenthet.

A 2009-es béralkuk tapasztalatai:

A Tagállamokban zömmel a bérbefagyasztás volt jellemző (pl. Angliában), kisebb mértékben bércsökkenés azzal a feltétellel, hogy nem bocsájtanak el senkit (Olaszország) ágazatközi megállapodás a bérbefagyasztásról, azzal, hogy meghagyták a korai nyugdíjazás lehetőségét 56 éves kortól (Benelux államok).

A legutóbbi tárgyalások helyzete, tapasztalatai. A munkáltatói szervezetek törekvései a gazdasági válság következményeinek mérsékelésére, jórészt a munkavállalók rovására (munkaidő, rugalmasság, juttatások)

Európai ágazati béralku koordináció:

Vasas ágazatban (EMF) a korábbi szabályozásnak megfelelően a termelékenység növekedés eredményéből a munkavállalók is részesednek. Ez nehezen volt tartható, különösen az autóiparban, ahol a termelés 40%-kal, a foglalkoztatás 7,5%-kal esett vissza az előző évihez képest. Az EMF munkaidő kartája 35 óra/hét munkaidőt, évente max 1750 órát, legfeljebb 100 fizetett túlórárt tartalmaz, és azt, hogy a rugalmasságról külön kell alkudni. Az első közös EMF követelés az, hogy a kollektív megállapodások tartalmazzák a képzéshez való egyéni jogot. Ennek elérése érdekében többéves kampányt folytattak az EMF-nél és az ETUF:TCL-nél, ahol a kollektív megállapodások szövegét is tartalmazó adatbázist hoztak létre. Az [EUC@BAN](#) ezt a folyamatot nagymértékben segíti.

ETUF:TCL: az európai bőripar termelése 2009-ben 7,7%-kal, a textiliparé 11%-kal esett vissza (az USA-ban 28%-kal) 2009-2010-ben kb. félmillió munkahely volt veszélyben. Különösen a kis- és középvállalatok kerültek nehéz helyzetbe. A megoldás viszont nem az lenne, hogy még olcsóbb termékeket állítson elő az európai textil- és bőripar, hanem az, hogy kreatívabb legyen. A kollektív alkunál az egyes országok jól fel tudják használni az EUC@BAN-ban összegyűjtött adatokat, saját alkujuk során.

Európai szintű megállapodások:

Az Európai Bizottság már évek óta törekszik az európai szinten kötött vállalati megállapodások felmérésére (7,5 millióan dolgoznak az EU-ban multinacionális vállalatnál). Ahhoz, hogy még inkább figyelemmel lehessen kísérni és elemezni azt, hogy mi történik a multinacionális vállalatok belső megállapodásainak terén, úgy döntöttek, hogy szakértői hálózatot hoznak létre, kétéves időtartamra. A hálózatban 9-9 helyet kap a munkavállalói és a munkaadói oldal. A munkavállalói oldal képviselőit az ETUC delegálja, a munkaadóit a Business Europe.

A szociális párbeszéd elérhető adatbázissal rendelkezik.

ETUF:TCL Elnökség:

- a 2011/3/29-i ülés jegyzőkönyvének elfogadása,
- 2010. évi pénzügyi jelentések; külső könyvvizsgálók, belső ellenőrök jelentései
- Tájékoztató az EMF, EMCEF, ETUF:TCL integráció állásáról:
törekvés arra, hogy minden tagszervezet a Végrehajtó Bizottságban rendelkezzen mandátummal.
A VB tagjainak száma ne haladja meg a százat. A nagyobb szervezetek több mandátummal fognak rendelkezni.
A szervezetnek egy elnöke, három alelnöke, egy főtitkára és három főtitkár helyettese lesz.
A tagdíjakat egységesítik, 7 kategória lesz (jelenleg az ETUF:TCL-nél 28, az EMCEF-nél 2 kategória van).
- Az Elnökség értékelte az Ágazati Szociális Párbeszéd könnyűipari (textil-ruházati, bőripari, cipőipari) európai bizottságainak tevékenységét és együttműködését az érintett munkaadói szervezetekkel. (EURATEX, COTANCE, CEC). Kiemelésre került az EURATEX-szel és a COTANCE-szal való folyamatos, eredményes tevékenység úgy az európai témák kezelésében, mint a pályázatokon való közös

részvétel tekintetében. A CEC-el az együttműködés nem olyan dinamikus, mint a másik két szervezettel.

A 2020-ig elkészült Ágazati Stratégiák, a jövedelemtermelő képesség javítása, a foglalkoztatás biztonsága valamint a tisztas megélhetést biztosító bérek figyelembe vételével kell kialakítani az ágazati szociális párbeszéd európai és nemzeti stratégiai súlypontjait, gyakorlatát.

- Személyi kérdések:
az ETUC Kongresszusa 2011.05.18-án Athénben Patrick Itschertet főtitkárhelyettesévé választotta, ezért az Elnökség javasolta a Végrehajtó Bizottság számára, az ETUF:TCL főtitkári funkciójából történő felmentését.

Az eljárási rendnek megfelelően a tagszervezetek javaslatokat tehetek az új főtitkár személyére. Ennek alapján az Elnökség – vitát követően - a beérkezett javaslatok alapján Luc Triangle-t javasolta a Végrehajtó Bizottság számára főtitkárként történő megválasztásra.

Luc Triangle a Belga Metall-Textil vezető tisztségviselője nagy tapasztalattal rendelkezik úgy a fém-, mint a textilipar területén az ágazati, ágazatközi kutatások, tanulmányok, vizsgálatok terén hazájában és az unióban egyaránt.. Elismert szakértője az Európai Unió szervei és szervezetei által indított, kiírt pályázatoknak. Eredményes munkát végzett és nagy tapasztalatokra tett szert az Európai Üzemi Tanácsok szervezése, működtetése területén. Az ágazati szociális párbeszéd elkötelezett híve és aktív részese.

ETUF:TCL Végrehajtó Bizottság:

- A Végrehajtó Bizottság napirendjei megegyeztek az Elnökségi ülés napirendjeivel. Az Elnökség észrevételei, véleménye alapján a Végrehajtó Bizottság a napirenden szereplő előterjesztéseket elfogadta.
- Személyi kérdések:
áttekintve az ETUC Kongresszusának döntése következtében kialakult helyzetet, a Végrehajtó Bizottság az Elnökség javaslatát figyelembe véve Patrick Itschertet felmentette az ETUF:TCL főtitkári funkciójából, elismerve és méltatva több évtizedes eredményes tevékenységét.
Figyelembe véve az Elnökség javaslatát – vitát követően – a Végrehajtó Bizottság megválasztotta Luc Triangle-t az ETUF:TCL főtitkárává.

ITGLWF Végrehajtó Bizottság:

Az ITGLWF elnöke Hisanobu Schimida által összehívott rendkívüli ITGLWF VB ülésnek egyetlen napirendje Patrick Itschert főtitkár felmentése és helyette új főtitkár megválasztása volt.

Az ETUC athéni kongresszusának személyi döntései - tekintetbe véve azt, hogy az ITGLWF 2009. évi Kongresszusa óta személye tölti be ennek a szervezetnek is a főtitkári funkcióját – érintették Patrick Itschertnek az ITGLWF-ben betöltött funkcióját is.

Ennek figyelembe vételével – érdemei és tevékenységének elismerése mellett – a Végrehajtó Bizottság Patrick Itschertet felmentette a szervezet főtitkári funkciójából.

Az előzetes konzultációk és a beérkezett javaslatok figyelembe vétele alapján az elnök a Végrehajtó Bizottság számára Klaus Priegnitzet javasolta az ITGLWF főtitkárának. Klaus Priegnitz évtizedek óta vesz részt a német textil-, ruházatipari szakszervezet Gewerkschaft Textil/Bekleidung (GTB) és az 1998. évi egyesülést követően az IG Metall vezetésében. A szervezetek nemzetközi tevékenységének irányítója és aktív résztvevőjeként szerzett elismerést úgy Európában, mint a világszervezet ágazati feladatainak teljesítése során.

A Végrehajtó Bizottság Klaus Priegnitz-et (Német IG Metall) az ETUF:TCL elnökségi tagját megválasztotta az ITGLWF főtitkárának.

A rendezvények lehetőséget biztosítottak kétoldalú tárgyalásokra, konzultációkra. Ennek keretében egyeztetésre került sor a testületi ülések napirendjeiről:

Patrick Itscherttel, az ETUC főtitkár helyettesével;
 Luc Trinagle-lal az ETUF:TCL főtitkárával;
 Klaus Priegnitz-cel az ITGLWF főtitkárával;
 Gerald Kreuzer-rel PRO-GE (Ausztria)
 Dominique Meyfroot-tal ABVV-TEXTIEL, KLEDING EN DIAMANT (Belgium)
 Valeria Fedeli-vel FILCTEM (Olaszország)
 Alena Narovcova-val OS-TOK (Csehország)

Több ország képviselője meghívta a magyar munkavállalói és munkáltatói képviselőket kétoldalú egyeztetések érdekében.

Magyarországra szóló meghívást kapott Luc Triangle, Klaus Priegnitz, Gerald Kreuzer és Dominique Meyfroot.

2011.06.20-23.

EU szintű Textil-Ruházati szociális partnerek munkabizottsági ülései

A munkabizottsági ülések kiemelt témakörei az alábbiak voltak.

Kereskedelempolitika:

Az alapanyag árak emelkednek, kérdés az, hogy a megemelkedett árakat a vállalatok hogyan tudják illetve tudják-e érvényesíteni a vevőik felé. Ezt nehéz meghatározni az ipar teljes egészére, sok mindentől függ – függ a vevő típusától, függ az alapanyag áráról (ennek különböző nagyságrendű kihatásai vannak az ex-works árra). A legtöbb esetben a vállalatoknak sikerült a megemelkedett költségeiket a vevőik felé érvényesíteni, hangsúlyozva, hogy nem teljes mértékben, csak és kizárólag minimális mértékben. Az alapanyag árak emelkedése miatt viszont a vállalatoknak egy másik része teljesen más irányba indult el – alacsonyabb árú alapanyagokat kezdtek vásárolni, ezzel párhuzamosan alacsonyabb minőségben. Van olyan vevő, ahol ez utóbbi esetben is lehetett csekély áremelést elfogadtatni, általában azon termékek esetében, melyek nem változnak egyik szezontól a másikig.

A pamut ára sajnos az utóbbi időben jelentősen megemelkedett, ez okozza a lehető legnagyobb problémát a vállalatok részére. Ugyanakkor pld. Rotterdamba, de több német kikötőbe is nagyon alacsony áron érkeznek be nagyon olcsó pamut árú- ezt a vámhatóságok jelentése alapozza, mely szerint EUR 1/termék áron érkeznek be hatalmas mennyiségek európai kikötőkbe. Ez már dömpinget feltételez. A résztvevők kérték az EU szintű szociális partnereket, hogy nézzenek utána ennek a bejelentésnek, már azért is, mivel az indiai pamut exportra korlátozások vannak érvényben. Fontos, hogy ez teret kapjon EU szinten.

Nagy bajban vannak a belga vállalatok főleg a munkaruházati ágazatban és a kormányzati szerződések vonatkozásában, mivel ebben a szegmensben az árakat nem lehet növelni. Inkább lejjebb kell menniük a vállalási áraikkal annak érdekében, hogy további megrendeléseket kapjanak. Még azok a vállalatok is nehézségekbe ütköznek, akik saját címkével ellátott termékeket gyártanak. Nehéz áremelést elérni ennek indoklásával is.

Azon országokban, ahol főleg a bérmunka (OPT,CMT) a jellemző, ott a vállalatoknak inkább az volt a legfőbb probléma forrása, hogy a munkabér költségek emelkedtek. Csak úgy tudják megtartani ügyfeleiket, ha olcsóbb minőségű és áru alapanyagokat szereznek be.

Átrendeződés figyelhető meg termelés kihelyezés szempontjából. Kínából relokalizálnak termelést EU övezetbe, mégpedig a következő okok miatt: bérek emelkedése, magasabb fuvarköltségek, magasabb minőségi kívánalmak/igények, gyorsabb válaszadás.... Ennek a termelésáthelyezésnek a Pán-Euromed övezetbe történő átcsoportosítása nem zökkenőmentes, mivel a termelési kapacitások végesek. (USA is hasonló problémákkal küzd, Kínából helyez át termelést más ázsiai országokba pld. Vietnámba, Bangladesbhe valamint Közép-, Dél-Amerikába, ez utóbbinál a kapacitásokat már leépítették és a know-how is „eltűnt”. Azért látni kell, hogy az import statisztikai adatok szerint Kína még mindig óriási kibocsátást valósít meg. Kétségtől van egy relokalizációs trend, de ennek legnagyobb kedvezményezettje, győztese Törökország lesz, akinek megvan a teljes termelési láncolata, valamint a Kelet-Európai országok.

Tehát Kína is drágul, termelés egyre jobban kihelyeződik az Euromed területek felé – bérmunkáról beszélve – pld. Tunéziába (a tunéziai forradalom miatt a legtöbb vállalatnak logisztikai problémái vannak, ami viszont meghosszabbítja a termelési átfutási időt, amit a vállalatok a vevőik felé nem engedhetnek meg maguknak), Marokkóba. Viszont a legnagyobb probléma EU vállalati berkekben keresendő, ahol immár eltűnt a szaktudás a bérmunka kereskedelem és az EUR1 igazolás alkalmazása területén. Egyre többen keresik a növekvő lehetőségeket Makedóniában és ismét újítják kapcsolataikat Romániában, Bulgáriában, Portugáliában, ahol a leépített termelési kapacitásokat újra építik és ahhoz, hogy életben maradhassanak, klaszterekbe tömörülnek.

EU IPR (Szellemi Termékek Tulajdonjoga) stratégiája:

Az IPR stratégia az EU 2020-as Stratégiájának részét képezi.

Egy egészséges egyensúlyt szeretnének megvalósítani a kreáció és az innováció között, amely kereteken belül biztosított az kreatörök számára az elismerés és a beruházás, ahol az innovatív termékekre és szolgáltatásokra az IPR védelem érvényesül.

Egy tanulmány részeként azt is fogják vizsgálni, hogy milyen gazdasági és szociális/társadalmi hatásai vannak annak, hogy kereskedelmi titkokat szegnek meg, éppen a törvényesség határait súrolva „parazita/élősködő” másolatok látnak napvilágot és próbálnak gazdasági előnyökre szert tenni az EU övezeten belül.

2011. májusában az EU Bizottság kiadott egy tervanyagot olyan kezdeményezésekre, melyek a másolás, kalózkodás elleni lépéseket javítják. Ezzel a dokumentációval az EU Bizottság tulajdonképpen elismeri, hogy a szellemi termékek jogára a megfelelő szintű támogatás elengedhetetlen Európai gazdasága számára. Ez a stratégia kezdeményezéseket fogalmaz meg a szabadalmakra, márkajelzésekre, copyright licencre, az IPR ösztönzésére (beleértve az illegális letöltéseket is), a vámkontrollra, az „árva-munkákra” (ahol a könyvek vagy cikkek copyright-ja meg van, viszont a szerző nem követhető nyomon).

Munkálatok kezdődnek egy uniformizált és specializált szabadalmi bíróság felállítására a klasszikus európai szabadalmakra és a jövőbeni európai szabadalmakra egyesített hatással. Ez remélhetőleg csökkenteni fogja a pereskedési költségeket és lecsökkenti a szabadalmi perek lezárására az időbeni folyamatot, tervezetten emelkedni fog az üzlet jogi biztosításának háttere is.

A kereskedelmi márkajelzéseket az EU a Tagállamokban már majdnem 20 éve harmonizálta, a Közösségi márkajelet is immár 15 éve hozták létre, de még mindig egyre növekvőbb igény van arra, hogy egy sokkal körvonalazottabb, hatékonyabb és állandó regisztrációs rendszer működjön. A Bizottság tervei szerint 2011-ben bemutatja javaslatait mind EU szintű, mind pedig nemzeti szintű kereskedelmi márkajelző rendszer modernizálására, melyet adaptálni kívánnak az internet területre is.

Míg a copyright nagy része már harmonizált, a jogokat még mindig csak nemzeti szinten jegyzik. A terv az, hogy 2011. második felére olyan javaslat szülessen, melynek célja a copyright hatékony multi-területi (területeken átnyúló) kollektív menedzsmentjének egy jogi keret létrehozása. Ez átláthatóságot szándékol biztosítani.

Az IPR-el kapcsolatosan számos iparág érintett (zenei, video, digitális ágazatok mindösszesen), de a textil-, és ruházati ágazatok működése elengedhetetlen egy jól működő IPR rendszer nélkül. Ezért az ágazat üdvözli a Bizottság jelzett kezdeményezését, mivel a tervezett lépések rávilágítanak a KKV-k működhető-, és működtetési lehetőségére.

Szociális ügyek:

A munkavállalók egészségének és biztonságának a védelmére szükségesek azon minimális szabályok, melyek valamennyi EU Tagállamban szabályozzák a munkaidőt.

Az EU munkaidő direktívája értelmében a heti munkaidőt limitálni kell, nem haladhatja meg a 48 órát, a túlórákkal együtt sem. 24 órára vetítve minimálisan 11 órának kell lennie a pihenő időnek, azaz a munkában nem eltöltött időtartamnak. Amennyiben az adott munkavállaló 6 óránál hosszabb idejű műszakban van, úgy pihenőidőt kell számára biztosítani. Minden 7 napos-időszakra a heti minimális pihenő időszak 24 meg nem szakított óra, mely hozzáadódik a 11 órás napi pihenőidőhöz. Éves szinte legalább 4 hetes fizetett szabadság illeti meg a munkavállalót. Éjszakai műszak esetére pedig extra védelem jár (pld. az átlag munkaórák nem haladhatják meg a 8 órát egy 24-órás időtartamot figyelembe véve. Az éjszakai műszakban dolgozók nem végezhetnek 8 órát meghaladó nehéz és veszélyes munkát.

A szociális partnereknek meg van az a lehetőségük, hogy kifejezésre juttassák álláspontjukat akár egy szűkebb vagy egy szélesebb szegmensben a következő területeket lefedve: behívhatósági-idő, a minimális pihenőidő, a meghaladó munkaidő nyomkövetése, a munka-, és a család világának jobb összeegyeztethetősége, azon területek meghatározása, ahol a jogszabályi lefedettség nem világos.

Mind a munkaadói, mind pedig a munkavállalói oldalról a szociális partnerek kifejezték, hogy a jelenlegi munkaidő szabályokat sürgősen át kell tekinteni. Konszenzus van a felek között abban, hogy mind a munkaadói, mind pedig a munkavállalói képviselők nagyobb rugalmasságot kapjanak, hogy a részleteket kitárgyalhassák. A szociális partnerek EU szintű képviselői már felvették a kapcsolatot más ágazatbeli szervezetekkel és arra a meghatározásra jutottak, hogy a munkaidőben a flexibilitást meg kell őrizni, fenn kell tartani és a lehetséges bevezetéseit és befogadását ágazati szintre kell helyezni – tekintve az ágazati igények különbözőségének.

EU kutatási és innovációs forrás:

Az EU textil-, és ruházati ipara erősen diverzifikált, az innováció és a kreativitás az ágazat motorja. A képviselt ágazatok termelése 3 fő terület köré koncentrálódik: ruházat és divat; otthoni és belső dekoráció; műszaki textíliák, melyeket más ágazatokban használnak fel pld. szállítmányozás, építőipar, egészségügy és bútóipar.

Az EU textil-, és ruházati ipara igen aktív és hatékony szereplője az európai kutatási és innovációs programoknak. A jelen és a jövőbeni programokhoz kapcsolódva az alábbi javaslatok és igények merültek fel az ágazat mind munkavállalói, mind pedig munkaadói szervezetei részéről:

az FP4 óta az ipar folyamatosan hanyatló/csökkenő részvételének a növelése az EU kutatási programjaiban; a jövőbeni keretprogramokban a domináns mechanizmus a kollaboratív/együttműködő kutatás igénye; a programok és projektek adminisztrációs terheinek csökkentése és a megvalósítási folyamat gyorsítása; a KKV-k hangsúlyos szerepe a kutatási programokban; a közepes méretű vállalatok részvételi ösztönzése, ahol a munkavállalók száma az 1000 főt közelíti – éppen ezért elgondolkodtató a KKV-definíció újraértelmezése; az Európai Technológiai Platformokat szignifikáns siker történeteknek ildomos tekinteni és ezeket meg kell őrizni; lehetőséget kell adni, hogy a kutatás és az innováció között egy támogató mechanizmus, mint kapcsolódásként kerüljön beiktatásra; a design-, és kreativitás-alapú innovációkra specifikus támogatás szükséges; a közbeszerzés kiaknázásában még sokkal több lehetőség van, mint csupán egy keresleti-oldalú innovációs támogatás.

A fentiekben összefoglalt kérdéskörök mindegyike fajsúlyos téma, a szociális partnerek tervezik ezeknek a további részletesebb és mélyebb áttekintését jövőbeni munkájukban.

2011.09.01.

Kínai könnyűipari delegációval történt egyeztetés

2011. szeptember 1-én egy kínai könnyűipari delegáció látogatott az MGYOSZ-hoz. Előzetes tájékoztatás szerint egy átfogó képet szerettek volna kapni a magyar könnyűipar főbb fejlesztési területeiről, különös tekintettel arra, hogy mely szakterületen képzelhető el Kínával való együttműködés. Az MGYOSZ megkereste a Magyar Könnyűipari Szövetséget és kérte, hogy a találkozón kerüljenek ismertetésre a magyar könnyűiparban rejlő lehetőségek és a potenciális együttműködési területek. Az MGYOSZ-tól érkezett meghívás alapján nevezett programon az ágazatokat képviselve Dr. Pataki Pál (MKSZ, TMTE, Innovatext Zrt.), Lakatosné Györi Katalin (TMTE), valamint Vujkov Krisztina (KÁPB) vett részt.

A kínai delegáció részéről résztvevő képviselők:

Mr. Du Tonghe – Kína Nemzeti Könnyűipari Tanácsa - elnökhelyettes

Mr. Wang Benhe – Kína Nemzeti Könnyűipari Tanácsa/Nemzetközi Együttműködési Osztály – igazgató

Mr. Zhu Nian Lin – Kína Nemzeti Könnyűipari Tanácsa/Piaci Osztály – igazgató

Mr. Li Weiming – Shandong Tartomány Könnyűipari Hivatala – elnök

Mr. Lu Lianwei – Shandong 1. Könnyűipari Gazdasági és Technológiai Fejlesztési vállalat – ügyvezető igazgató

Mr. Guo Shenggang – Kína Könnyűipari Minősítő Központ/Pénzügyi Osztály – igazgatóhelyettes

A megbeszélésen a kínai delegáció a következő információkat adta:

A kínai Könnyűipari Tanács jogelődje volt a Kínai Könnyűipari Hivatal. 2001-ben történt Kínában egy reform, amikor is a Hivatal megszűnt és a Tanács megalakult. A kínai könnyűipar 45 iparágból áll, melyek szorosan kapcsolódik a mindennapi fogyasztáshoz, pld. a textil ruházattól, a cipőgyártáson keresztül a háztartási elektronikai cikkekig igen széles termékskálát ölel fel. Az ország gazdasági alapja a könnyűipar. A könnyűipar termelési mutatója az országos mutató 20 %-a. Az iparban foglalkoztatottak száma 35 millió fő. Exportjuk folyamatosan növekvő tendenciát mutat. 2010-ben az exportjuk mértéke 350 milliárd USD volt.

A képviselt szervezetük alapja a közvetítés. Közvetítő szerepet játszanak a munkáltatók és a munkavállalók között. Javaslatokkal, véleményezéssel segítik a Kormányzat munkáját. Tagjaiknak szolgáltatásokat nyújtanak pld. vállalati vezetésben, technológiában, innovációban, szakmai képzésben, környezetvédelemben, társadalmi kötelezettségvállalásban stb.

Látogatásuk célja volt, hogy megismerjék a magyar könnyűipart, szorosabb kapcsolatot létesítsenek és együttműködési lehetőségeket kutassanak fel.

Magyar részről az alábbi témákban hangzott el az ismertetés:

Magyar textil és ruházati ipar jellemző adatai – az ipar termelési volumenindexe, termelési indexek alapján egyes textilipari-ruhaipari szakágazatok növekedési tendenciái, vállalkozások szerkezete, foglalkoztatottak létszáma, a magyar „Nemzeti Technológiai Platform”, a magyar textil- és ruhaipar kutatás- fejlesztési és innovációs stratégiája, a magyar textil- és ruhaipar K+F+I stratégiájának megvalósítási terve, nemzetközi projekteken történt együttműködés,

információ Kína K+F beruházásáról. Ez utóbbinak adatai előrejelzés alapján: globális szinten éles harc folyik kutatásfejlesztési beruházásokkal kapcsolatban. Országoként mérni lehet, hogy egyes országokban a GDP hány %-át fordítják fejlesztésre+kutatásra. Jelenleg USA és Japán áll ebben vezető helyen, míg pld. az EU27, Kína, India igyekeznek lépést tartani. A jelenlegi trendek alapján az látható, hogy Kína kutatásfejlesztési beruházásokban 2012-re meghaladja Japánt, míg 2016-ra az EU-t is !!!

A kínai és magyar résztvevők között egyetértés volt abban, hogy a kínai-magyar gazdasági kapcsolatok az elmúlt években jelentős változásokon mentek keresztül. Az elmúlt években kínai cégek exportáltak Magyarországra, egyoldalú volt a kereskedelem. Ez a történet nem tűnt el, csak kiegészült azzal, hogy kínai cégek Magyarországon európai bázisokat alapoztak meg. Ez igen jelentős és erőteljes. Ennek egyik fő oka, hogy Magyarországon működő cég EU cégnek minősül. Amennyiben az itt előállított termékek feldolgozottsági foka (hozzáadott érték) egy bizonyos szintet eléri, akkor az magyar ill. EU terméknek minősül.

Számos magyar vállalkozás döntött már arról, hogy Kínában gyártó kapacitást alakítson ki. Tették ezt azért, hogy egyrészt közelebb, a helyszínen megismerjék a kínai fogyasztási szokásokat, másrészt az ottlétük hozzásegíti őket ahhoz, hogy a kínai piacra bejussanak (földrajzi távolság megléte akadály).

Mivel Kína és Magyarország gazdasági és politikai együttműködése erősödik, ezért nagy potenciálokot látnak az együttműködésben.

A kínai delegáció szívesen lát magyar delegációkat Kínában, hogy az egyeztetések folytatásra kerülhessenek.

2011.09.07.

KÁPB kibővített társelnöki ülés

A kibővített társelnöki ülésen a két oldal értékelte, hogy az ágazat milyen helyzetben van és milyen aktuális feladatai vannak.

Az ülésen a KÁPB számára követendő stratégiai irányvonal került kialakításra.

A KÁPB által képviselt ágazatokban a hazai kis-, és középvállalkozások az adottságaiknál fogva viszonylag gyorsan tudnak új munkahelyeket teremteni. Ennek azonban két meghatározó feltétele van:

1. Rendelkezniük kell olyan termékekkel vagy szolgáltatással, mely versenyképes. Ehhez rendelkezniük kell a megvalósítás know-how-jával, technológiájával, szabályozási folyamatával és a megfelelő szaktudással, mely adott esetben a tevékenységbe bevont embereknek át tudnak adni.
2. Rendelkezzenek olyan kapcsolatokkal, melyben be tudják mutatni adottságaikat és fel tudják építeni az értékesítési kapcsolatrendszerüket.

Az elmúlt időszakban jelentős előrelépés született – többek között a könnyűipari szakmában dolgozó szakemberek proaktív munkájának és áldozatkészségüknek köszönhetően, hogy

befolyásolni tudtuk a szakképzés és a felnőttképzés irányváltását. Ez a munka jó irányban elkezdődött.

A piacrajutás témájában viszont alig történt olyan értékelhető tevékenység, mely javította volna a KKV-k piacrajutását. Ezt nem kell kitalálnunk, csak másolni az EU15-ök elmúlt másfél évtizedben végzett tevékenységét (ezt azért tudtuk megtanulni, mert tevékenyen részt vettünk az elmúlt 5 évben az EU szintű szervezetek munkájában), akik jelentős állami eszközökkel támogatták a saját KKV szektoruk piacrajutását. Ez kettős szinten valósul meg.

1. a külgazdasággal foglalkozó szervezetekkel és személyekkel bővíteni kell a kapcsolatot és jelezni kell szándékunkat, hogy az ágazatban dolgozó KKV-k érdekében új piaci lehetőségeket kell keresni.
2. a Magyarországra akkreditált külképviseletekkel és civil szervezetekkel keresni kell a kapcsolatokat és részt kell venni minden olyan rendezvényen, amely szolgálja ezt az elképzelést.

2011.09.13.

„A fenntartható társadalom és gazdaság modellje” című rendezvényről

2011. szeptember 13-án Budapesten került megrendezésre „A fenntartható társadalom és gazdaság modellje” rendezvény, szakmai dialógus, melyen a KÁPB is képviseltette magát.

A szakmai dialógus kiemelt jelentőséggel bírt az KÁPB által képviselt ágazatok számára, mivel a fenntartható fejlődésben és a környezetvédelemben új irány figyelhető meg.

Az iparban a fenntartható fejlődés irányába kell haladni, az előadást tartó Dennis Meadows világhírű professzor kiváló ismerője a témának, akitől fontos információkat kapott a KÁPB.

Az iparban a hulladékok ismételt használatba történő visszajuttatása, olyan energiák felhasználása, melyek fokozzák az üvegházi hatásokat, mindezen témakörökkel kapcsolatos információk elengedhetetlenek az iparban tevékenykedők számára.

A KÁPB által képviselt ágazatoknak olyan irányt kell kialakítaniuk, mely a fenntartható fejlődésnek megfelel. Jelenleg ez szinte már nagyobb fontossággal bír, mint a termelékenység és a profit.

A szakmai dialóguson a következő témakörök kerültek ismertetésre, megtárgyalásra:

- Napjainkra planétánk rendszere túllépte a fenntarthatóság határait és elkezdődött a hanyatlás. Negatív növekedés lesz az energia és a nyersanyag felhasználásban a következő 20-50 évben
- Magyarország legfőbb célja olyan eljárások bevezetése, ami a lehető legkisebb károkkal tudja az országot átvezetni az átalakuló szakaszon. Az új technológiák ebben segítenek, de ehhez kell, hogy társuljon a személyes etika és a társadalmi kultúraváltás is.

- A fosszilis energiahordozók utánpótlása nagyon rövid időn belül elapad és szinte biztos, hogy kimerülnek. Ez az emberiséget teljesen kiszolgáltatja a vízerő, az atomerő és a napenergia adta lehetőségnek, ami olyan átalakulás, amely az emberi faj életében csak egyszer történhet meg.
- Az emberi és a természeti folyamat egymásnak ütköző pályán fut. Alapvető változásra van szükség, mégpedig most. Amennyiben a jelenlegi trendek folytatódnak – túlzott halászat, szennyezés – akkor a tengeri élelem 2048-ra kimerül. A század közepére nem kevesebb, mint 7 milliárd ember 60 országban vízhiánnyal fog küzdeni. A klímaváltozás figyelmen kívül hagyása a gazdasági és társadalmi életre nagyon pusztító hatást gyakorolhat és komoly kockázattal járhat.
- Hatékonyság: a nagyobb hatékonyság azt jelenti, hogy a rendszer többet bocsájt ki és ugyanannyit vesz fel, használ fel. Amikor nő a hatékonyság, akkor a cégek általában nagyobb profitot termelnek. Nagyobb rugalmasság azt jelenti, hogy a rendszer képes jelentős kibocsájtásra, még a nagy sokkhatásokat követően is. amikor nő ez a rugalmas-erő, akkor a társadalmak a katasztrófákat kisebb károkkal élik túl.
- A rugalmas-erő növelése Magyarországon: drasztikus energia-hatékonyság növelés, készítsék fel az ország mezőgazdaságát a vízhiányos időszakokra és kevésbé kedvező időjárási viszonyokra, a hangsúlyt a GDP növelésről helyezték át a társadalmi boldogságra, javuljon a termelékenységre vonatkozó tájékoztatás minősége és elérhetősége.

2011.10.04.

„Üzleti siker az USA-ban” című rendezvény

2011. október 4-én Budapesten került megrendezésre az „Üzleti siker az USA-ban” rendezvény, melyen a KÁPB is képviseltette magát.

A KÁPB által képviselt ágazatokban a vállalkozások döntő többsége kis-, és középvállalkozás, melyek adottságaiknál fogva viszonylag gyorsan tudnak munkahelyeket teremteni. Ennek egyik kitétele az, hogy olyan termékekkel illetve szolgáltatásokkal rendelkezzenek, melyek versenyképesek. Másrészt viszont elengedhetetlen az, hogy rendelkezzenek olyan kapcsolatokkal, melyekben be tudják mutatni adottságaikat és fel tudják építeni értékesítési kapcsolatrendszerüket.

A külgazdasággal foglalkozó szervezetekkel és személyekkel szükséges bővíteni a kapcsolatot, az ágazatban működő KKV-k érdekében új piaci lehetőségeket kell keresni. Ennek érdekében részt kell venni minden olyan rendezvényen, amely szolgálja ezt az elképzelést.

A rendezvény az „Európai KKV-Hét 2011” rendezvénysorozat keretei között valósult meg.

A rendezvényen Fairfax megye (Virginia) Fejlesztési Hatóságának képviselői mutatták be, hogy miért és milyen módon érdemes az USA-ban üzleti lehetőségeket és befektetőket

keresni. Fairfax megye amerikai méretekben is kiemelkedően gazdag terület. A program előadói ismertették a jogi és gazdasági környezetet, a befektetési szokásokat, a magyarországi támogatói hátteret, valamint a lehetséges finanszírozási lehetőségeket.

Magyarország kormányzati lépései a külgazdasági kapcsolatok erősítése területén:

- külgazdasági stratégia – fókuszban a KKV-k
- Nemzeti Külgazdasági Hivatal (Hungarian Investment and Trade Agency=HITA) létrehozása
- Külgazdasági kerekasztal - kormányzat és a vállalkozások folyamatos párbeszéde

Az USA szerepe a magyar külgazdasági kapcsolatokban

- stabil gazdasági kapcsolat a két ország között
- Magyarországnak az USA a legnagyobb tengerentúli export piaca – amerikai adatok alapján 2010. évben 2,5 Mrd USD értékű export került lebonyolításra
- A régió országai közül Magyarországon a legnagyobb az USA befektetések aránya 9 Mrd USD összeggel – a befektetéseket Magyarország elsősorban a technológia- és tudás-intenzív ágazatokban ösztönzi. Kiemelt területek: energiaipar, egészségügy, telekommunikáció, számítástechnika, autóipar.
- Támogató intézkedések:
  - Szellemi termékekhez fűződő jogok védelme – az USA Kereskedelmi Főképviseletje által évente kiadott ún. „Special 301” jelentése a szellemi termékekhez fűződő jogok egyes országokbeli érvényesülését elemzi. 2010-ben Magyarország lekerült a „Watch List”-ről.
  - Megállapodás szellemi tulajdonról
  - Egyezmény a jövedelemadókat területén a kettős adóztatás elkerüléséről
  - Tudományos és technológiai együttműködésről szóló megállapodás
  - Megállapodás beruházás garanciáról
- Nehézségek:
  - Magyarországnak nincs az USA-val befektetői vízum megállapodása. Ennek megkötése a Kongresszus kizárólagos hatásköre.
  - Buy American Act: megtiltja importárak felhasználását olyan közbeszerzéseknél, melyek kormányzati támogatásban részesültek.

A „fogadó környezet” jogi háttere:

- legnépszerűbb vállalkozási formák:
  - o Sole proprietorship (egyszemélyes vállalkozás)
  - o General partnership (általános társulás)
  - o Limited partnership (korlátozott társulás)
  - o C Corporation (állami társasági jog által szabályozott társaság)
  - o S Corporation (állami társasági jog által szabályozott társaság)
  - o Limited Liability Company

HITA

- 2011. januártól működik
- Felügyeleti szerve a Nemzetgazdasági Minisztérium
- „főhadiszállása” Budapesten van, de az országban további 6 regionális irodája van és világszerte 60 irodával van összekapcsolva
- Az „ügynökség” fő feladatai: elősegíti és könnyíti a külföldi befektetéseket, a magyar KKV-kat ösztönzi, hogy nemzetközi szinten terjeszkedjenek tevékenységeikkel.

- Üzleti fejlesztési szolgáltatásokat nyújt: ágazati kiállítások, vállalati „missziók”, speciális vállalati konzultáció, információszolgáltatás, kereskedelemfejlesztési tenderek, partnerkeresés
- USA programjai:
  - Megvalósított kiállítások: 3D Entertainment Summit, BIO 2011, AFCI, Rodman & Renshaw ANnual Global Investment Conference, World BPO-ITO Forum, SAE
  - Elkövetkezendő programok: Supply Side West, Hi Tech and Electronics Supply Chain, Solar Power International 2011, Shared Service Conference, Supply Chain and Logistic Summit

2011.11.27-28.

EU szintű Bőripari ÁPB ülés

Az ülést megelőzően mind a munkaadói, mind a munkavállalói oldal külön egyeztetést tartott, amelyen mindkét oldalnak alkalma volt még egyszer egyeztetni álláspontját a plenáris ülés napirendi pontjairól, illetve egyéb, aktuális kérdésekről.

Plenáris ülés:

1. A legutóbbi (2011/02/21-i) ülés jegyzőkönyvének, továbbá a soros ülés napirendjének elfogadása

Változások a tervezetthez képest:

- Személyi változások (a Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi befogadás Főigazgatóságát és az ETUF:TCL-t is új személy/ek/ képviseli/k/) miatt az előző ülés jegyzőkönyve a tervezettnél lassabban készült el és ezért még csak angolul áll rendelkezésre; a jegyzőkönyv elfogadása elhalasztásra kerül, amíg az EU összes hivatalos nyelvére le nem fordítják azt.
Az ülésre megfigyelőként meghívást kaptak az európai szőrmeipar (pontosabban a európai szőrmekekereskedők) képviselői.
  - Az aktuális napirend a tervezetthez képeset annyiban változik, hogy az ülés a 2. pont előadásával kezdődik, mivel a meghívott előadó csak korlátozott ideig ér rá azt megtartani.
2. Textilcímkezési jogszabályok – helyzetjelentés – Jean-François Aguinaga úr (Vállalkozáspolitikai és ipar Főigazgatóság / DG Enterprise and Industry) előadása
    - a) Egy új EU rendelet a korábbi három irányelv helyett, 2011. október 18-án jelent meg, 2011. november 7-én lépett hatályba és 2012 májusában lesz szabályozva a végrehajtása.
    - b) Az új rendelettel kapcsolatban végzett egyéb tevékenységek:
      - A textil- és ruházati ipar, valamint a cipőipar jelenlegi helyzetének és kilátásainak felmérése;
      - Két tanulmány készítése a textil- és ruházati iparban, valamint a bőriparban bevezetett, illetve bevezetendő címkézési módokról/lehetőségekről;
      - Összehasonlító tanulmány készítése az EU-ban, Oroszországban és Brazíliában végzett szabványosítási tevékenységről;

- Tanulmány készítése a textiliparban használt, bizonyítottan vagy feltételezhetően allergén vegyszerekről.
3. „Társadalmi párbeszéd és összefogás egy válságban lévő vagy változásokon átmenő szektor támogatására” – Andrea Husen (Európai Fémipari Dolgozók Szövetsége/European Metalworkers' Federation /EMF/) előadása
    - Az előadás az európai hajóiparban, a megfelelő társadalmi párbeszédbizottság aktív részvételével zajló válságkezelésről szólt.
    - Az előadás során közreműködött a hajóipari munkaadók európai képviselője is.
    - Mivel a közeljövőben (2012. május 16-án) egyesülni fog az EMF, az EMCEF és az ETUF:TCL, az EMF képviselője azért is jött el, hogy elkezdje a közvetlen személyes kapcsolatok kiépítését.
    - A előadás a kapcsolatépítésen túl arra is szolgált, hogy bemutasson egy (többé-kevésbé) működő példát a válságkezelésre.
  4. Magatartási kódex felülvizsgálata
    - A téma előadója Gustavo Gonzalez-Quijano (COTANCE) volt; rövid történeti áttekintés után a jelenlegi helyzetet ismertette.
    - Az olasz munkaadói oldal képviselője bemutatta, hogyan alkalmazzák a Magatartási kódexet Olaszországban, ahol ez a kollektív szerződésbe is bekerült.
    - Az ETUF:TCL képviselője is elmondta, milyen tapasztalatokat szereztek a különböző országokban.
    - Általános vélemény, hogy a 2000-es év óta némileg elavult a szöveg, ezért felülvizsgálatra szorul.
  5. A 2012-es munkaprogram elfogadása
    - A 2012-es munkaprogram elfogadásra került, az ülésen annyi változás történt, hogy a szakképzési tanács (skill council) kiemelt fontosságú lesz, illetve új pontként foglalkozni kell a REACH rendszer változásaival/fejlődésével is.
  6. Társadalmi ügyek – *végül nem volt külön pontként kezelve, hanem a többi napirendi pont részeként került megbeszélésre.*
  7. Projektek
    - 2011. december 6-án, első ilyenként, megalakul a szektor szakképzési tanács, három szociális partner összefogásával: COTANCE, ETUF:TCL, EURATEX.
    - OIRA: on-line kockázatelemzési program – kidolgozási fázisban van, elsőként megfelelő szakértő(ke)t kell találni, aki az ipari és az informatikai háttérhez is kellően ért.
    - Klímaváltozás – szintén egy külső szakértő kiválasztására vár, aki el tudja készíteni a tervezett hatástanulmányt. 2012 januárjában kerekasztal megbeszéléseket tartanak a projekt keretében.
    - A COTANCE Társadalmi és Környezetvédelmi Jelentés projektje immár harmadszorra valósítható meg, a korábbi projektek tapasztalatait felhasználva javítanak az összegyűjtött adatok rendezésén és elemzésén.
    - A korábban említett, szőrmeipari képviselők bemutatták a származás átláthatóságát (Transparency of Origin) biztosító címkézési módszerük működését – valami ilyesmit terveznek a bőrrel kapcsolatban is.
  8. A következő ülések helyszínei és időpontjai
    - Munkacsoport ülései: 2012. február 1. és május 29.
    - Plenáris ülés: 2012. november 26.

2011.12.5-7.

EU szintű Textil-Ruházati szociális partnerek ÁPB-, és munkabizottsági ülései, valamint a „Textil-Ruházati-Bőripari Tanács létrehozása a foglalkoztatásért és képzett munkaerőért” elnevezésű konferencia

Az ÁPB-, illetve a munkabizottsági ülések témakörei az alábbiak voltak.

2012. évre szóló munkaprogram tervezet a textil-ruházati ágazati párbeszédért:

Az EURATEX és az ETUF:TCL, mint európai szintű szociális partnerek szerepet játszanak és továbbiakban is javítani kívánják az ágazati alapú szociális párbeszédet, minőség tekintetében. Ennek tükrében rögzítették a 2012. évre szóló munkatervüket. Szakmai tevékenységük célja – melyet a nemzeti szintű szociális partnerek is támogatnak – hogy EU szinten javítsák az autonóm, ágazati alapú szociális párbeszédet és nemzeti dialógusokat európai keresztágazati szinten is.

A program tükrözi ill. a programot alátámasztja a 2010. október 28-i Bizottsági Közlésre szóló nyomonkövetés is, mely „A globalizációs terület egy Integrált iparpolitikája” témaköréről szól.

A munkaprogram válaszolni szándékozik az EU Bizottság által kibocsájtott 7 „zászlóvivő kezdeményezésre”, mely célul tűzi ki a növekedést és a foglalkoztatást, különösképpen az az EU Közlés, melyet 2010. október 23-án fogadtak el a „Napirend új szakképzettségekre és munkahelyekre: egy európai hozzájárulás/lépés a teljes foglalkoztatottság felé” elnevezéssel.

A 2012. évi munkaprogram több szekció felé strukturált: kereskedelem-, ipar-, és szociálpolitika, bővítés.

- A külső kereskedelmi megállapodások (FTA, WTO, GSP) részeként a textil-ruházati ügyek nyomonkövetése
- A textilszálak neveihez, valamint ezzel összefüggésben a 2011-ben elfogadott textil termékek összetételével kapcsolatos címkézés és megjelölés/eredetmegjelölés témájában a textil-ruházati ügyek nyomonkövetése. Itt megjegyzést érdemel a magyarországi KÁPB kiemelt szerepe, melyet 2005. október 18-án EU szintű lobbizással indított el a hazai KÁPB Kovács László EU Biztos Úrral, valamint William Lakinnal az EURATEX Igazgatójával és Patrick Itschert Úrral az ETUF:TCL főtítkárával azért, mert a feketekezeskedelem, címkézés-, és eredetmegjelölés rendkívül fontossággal bír, a költségvetési költség hozzájárulás tekintetében, a versenyben mindenki egyenlő feltételekkel álljon a piacra. Az egyeztetés már ekkor elindult az EU költségvetési és kereskedelmi biztosával.
- Az EU kezdeményezések valamint a Vállalkozási Főigazgatóság által levezényelt Divat Iparról szóló jövőbeni Közlés és a felmérés eredményei, melynek kiadása 2012-ben várható
- Ipari változások előrejelzése: szociális párbeszéd – az ETUF:TCL, EURATEX és a COTANCE által benyújtott közös projekt nyomonkövetése egy „Kutatási/Akció program” címmel, mely a textil-ruházati-bőripari ágazatokban a szerkezetátalakítás jobb előrejelzését és kezelését célozza. (az első ilyen témájú projekt 2007-ben indult)

Kereskedelem: GSP (General System of Preferences=Általános Preferencia Rendszer)

2014-ben új GSP rendszer lép életbe, azaz új versenytársak jelennek meg a piacon. A jelenlegi tervezett GSP szöveg tartalmával a szociális partnerek nem értenek egyet. Végleges szöveg még nincs, ezért Francesco Marchi azt kéri a nemzeti szintű szociális partnerektől, hogy 2012. január 16-ig adjanak visszajelzéseket arra a felhívásra/kérdőívre, melyet az EURATEX fog összeállítani. Egyébként a Bizottság tervezetét a szociális partnerek köröztetni fogják nemzeti szinteken. Luc Triangle szerint az új GSP egy eszköz lesz, mellyel közvetlen kapcsolattal be lehet lépni az új GSP rendszer által érintett fejlődő országok szociális struktúrájába. Érvényesíttetni lehet majd az ILO minimális szabályait. A fontos az, hogy az új GSP szövege legyen világos, átlátható. Amit jelenleg nehéz látni, hogy ebben a tervezetben az EU Parlament milyen álláspontot fog képviselni.

Magatartás Kódex

Luc Triangle javaslata az, hogy a Magatartás Kódex végleges aktualizálása előtt össze kellene gyűjteni más ágazatok aktualizált Kódex-eit, hívjanak meg semleges szakértőt a következő munkabizottsági ülésre és az összegyűjtésre kerülő tapasztalatok alapján véglegesítsék a Magatartás Kódexet. Az EURATEX képviselői egyetértettek ezzel a javaslattal.

CSR (Corporate Social Responsibility=Vállalatok Szociális Felelőssége)

2006. óta az EU Bizottság CSR-al kapcsolatos szabályozása óta sok változás történt. Ennek új szabályozása szükségessé vált. Miért? - kulcsmeghatározások

- versenyképesség – win-win pozícióba kerülés
- vállalatok részvétele
- bizalom – kulcsszó
- EU 2020. irányelvek
- nyilvános szolgáltatás
- foglalkoztatottság
- etikusság
- átláthatóság
- önreguláció
- hosszútávú beruházások a rövidtávúak mellett
- közbeszerzés

CSR-ban 2006-2011. között 149 megállapodás történt, előtte 2006-ig 79 megállapodás volt. Azok akik CSR témában megállapodást fognak kötni, azokat a Bizottság különös szabályok alapján ellenőrizni fogja, jelentési kötelezettségük vizsgálatával párhuzamosan. Az új szabályozásról/törvényről az EU Bizottság nemzetállami szintű kézikönyvet szándékozik kiadni. Az új szabályozást 2015-2020 között szeretnék elterjeszteni. A betervezés előtt egy ún. körasztal megbeszélés fog történni. A CSR tekintetében egyre nagyobb jelentőséget kap az emberi jogok és a CSR kapcsolata. Minden vállalatnak érdeke ezt megvalósítani, a belső beszállítói rendszerükben is.

Az európai szociális partnerek szerepe és a változás kezelése

Daria Cibrario az EU szintű Cukoripari ÁPB-től kapott meghívást az ülésre, hogy tájékoztatást adjon arról a cukoripart képviselő EU szintű szociális partnerek szerepéről valamint arról, hogy hogyan kezelték a változásokat. Felsorolta azon lépéseket, melyeket a CEFS és az EFFAT tett az ipar érdekében – Magatartás Kódex, CSR megállapodások,

Egészség és Biztonság, Képzés és oktatás, tisztességes üzleti magatartás, munkafeltételek, szerkezetátalakítás. A CSR és a cukoripar reformja összefonódott – egy elkötelezettség volt a munkavállalók elhelyezésére, hogy levezényelhesék a krízist.

EU-Kína üzleti csúcsertekezlet

2011. október 25-én Tianjinban tartották meg az EU-Kína üzleti csúcsertekezletét. Erről készült a BusinessEurope és az EURATEX által egy tájékoztató, különös tekintettel a kereskedelmi és üzleti kapcsolatok vonatkozásában – nyersanyagpolitika, támogatások, közbeszerzés, szabványok és szabályozási aspektusok, IPR (Intellectual Property Rights=Szellemi Termékek Tulajdonjoga), beruházás.

Az elmúlt 15 év alatt Kína piaci reformjaival megtriplázta globális export piaci részesedését: 5 %-ról 16 %-ra. Ezzel Kína megelőzi Japánt (9%), az USA-t (12,5%) és éppen hogy csak az EU mögött van (19%). Kína elsődlegesen az ipargazdaságát fejlesztette, „a világ gyára” volt. Ebből következően a kereskedelmi adatok azt mutatják, hogy az EU-Kína kapcsolatot legfőképpen az ipari kereskedelem dominálja. A szolgáltatás-kereskedelem és a külföldi beruházások relative alacsonyabb szinten áll. Az EU exportja Kínába 20 %-ról 30 %-ra növekedett éves szinten. A kapcsolatot az EU vonatkozásában masszív kereskedelmi deficit jellemzi. Az alábbi adatok jellemzik a tendenciát:

Termékek kereskedelme:

EU Export Kínába 2010-ben:	113,1 milliárd EUR (+ 38% 2009-hez viszonyítva)
EU import Kínából 2010-ben:	281,9 milliárd EUR (+ 31 % 2009-hez viszonyítva)

Szolgáltatások kereskedelme:

EU szolgáltatások kereskedelme Kínába 2009-ben:	18 milliárd EUR
EU szolgáltatási import Kínából 2009-ben:	13 milliárd EUR

Külföldi közvetlen beruházás:

EU beruházás Kínába 2009-ben:	5,3 milliárd EUR
Kína beruházása az EU-ba 2009-ben:	0,3 milliárd EUR

Kína többé már tekintendő fejlődő országnak. Saját jogú ipari erővel rendelkező ország. Ezért az EU-nak új kooperációs stratégiát kell ösztönöznie Kínával, „a gyorsan növekvő gazdasági óriással”.

EU szociális közös projekt a klímaváltozásról és ennek következményeiről a textil-ruházati-bőripart (TCL) illetően – foglalkoztatásra kiható következmények

2011. májusában az EU szintű szociális partnerek hivatalosan benyújtották nevezett EU projektet.

A projektnek a célja, hogy meghatározza azon TCL alágazatokat, melyeket közvetve vagy közvetlenül érint az EU klímaváltozási szabályozása és/vagy azon várható energia és fűtési árak emelkedése annak érdekében, hogy értékelni tudják a szén-monoxid-kibocsátást, valamint hogy értékelni tudják ezen ágazatokban végbemenő lehetséges változásokat (energihatékonyság javítása, technológiai változások, összeolvadások, termelési és piaci fejlődés, hatás a KKV-kra).

A kezdeti analízis után a kutatás arra fog koncentrálni hogy ezen változások hogyan érintik a foglalkoztatást a textil-ruházati-bőripari ágazatokban, mely alapján javaslatokat fognak

megfogalmazni a foglalkoztatás és a képzési szükségletek kezelésének előrejelzésében az „éppen átmenet a zöldebb gazdaság” kontextusában.

Az első Európai Szakképzési Tanács bevezetése a textil-ruházati-bőriparban

A textil-ruházati-bőripar által indított első olyan ágazati kezdeményezés, mely tökéletes összhangban van az Európa 2020 stratégiával annak érdekében, hogy kitöltse azt a szakadékot/rést, melynek célja EU-szerte több és jobb munkahelyek teremtése a textil-ruházati-bőriparban. Ehhez a szociális partnerek egy internetes hálózatot hoznak létre, ill. csatlakoztatnak, mely több mint 27 országot fed le és több mint 400 jogi személyiséget/partnert involvál.

2011. december 6-án a témát felölelő projekt záró konferenciáján nemzetközi képviselők jelenlétében a textil-ruházati-bőripari EU szintű szociális partnerek (ETUF:TCL, EURATEX, COTANCE) aláírták erről szóló Megállapodásukat.

A konferenciát Jean-Francois Lebrun Úr nyitotta meg, aki az EU Bizottság Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Főigazgatóságának vezetője. Azt hangsúlyozta, hogy *„A mai nap egy fontos nap az EU Bizottság stratégiájának beiktatásáról, hiszen olyan ágazatok szakképzési tanácsa kerül beiktatásra, mely tökéletesen és teljes mértékig illeszkedik az Európa 2020 Stratégiába. Elköteleztünk magunkat a – Napirend új szakképzettségek és munkahelyek – zászlaja alatt, hogy konkrét akciókkal támogassuk azon lépéseket, mely mára és holnapra a megfelelő szakképzettségekre és munkahelyekre fókuszál. az EU Bizottság támogatni fogja azon kezdeményezéseket, melyek megpróbálnak választ adni a szakképzett munkaerő fontosságára, szükségességére olyan fontos és innovatív ipari ágazatok részéről, mint a textil-ruházati-bőripar. Reméljük és számolunk is azzal, hogy mind a szociális partnerek, mind pedig az obszervatóriumok teljességgel elkötelezik magukat, hogy ezt az eszközt sikerre vigyék, nem csak saját ágazataik számára, hanem egyben példamutatásként más ágazatok számára is.”*

A Textil-Ruházati-Bőripar számára az Oktatási és Képzési Európai Tanács (rövidítve az angol nevét: EU TCL Skills Council) egy olyan kezdeményezés az ETUF:TCL, az EURATEX és a COTANCE részéről, melyet projekt keretén belül az EU Bizottság Foglalkoztatási és Szociális Ügyek Főigazgatósága finanszírozott.

Luc Triangle (ETUF:TCL) álláspontja szerint *„Az európai textil-ruházati-bőripar számára eljött az az idő, hogy felölelje, magába foglalja a munkapiac változásait és hogy lehetősége legyen demonstrálni azt, hogy ezen iparágak Európát szociálisan fenntartható meghajtóerejű tudásalapú gazdasággá tegye, ezáltal hozzájárulva a versenyalapú EU iparhoz.”*

Francesco Marchi (EURATEX) nyomatékosította, hogy *„Számos európai ipari képviselő, valamint a BusinessEurope és az ETUC képviselőinek a mai jelenléte bizonyítéka annak, hogy a képviselt iparaink egy olyan „körutat” nyitnak meg, mely talán az a bizonyos hiányzó láncszem lehet, hogy ténylegesen erősítsük és támogassuk a szakképzettségeinket, hogy a tagállamokon keresztül a teljes EU-ban fenntartható versenyhelyzetüket és folyamatosan rávilágítsanak arra a tényre, hogy Franciaország, Belgium, az Egyesült Királyság, Olaszország és Spanyolország ezen iparaiban a kulcsszereplők elkötelezettsége elvezet oda, hogy ösztönözzön más Tagállamokat is arra, hogy hasonló megközelítéseket erősítsenek és csatlakozzanak arra a hálózatra, mely végül öntámogatóvá válhat. A jó gyakorlatok információjának cseréje számos KKV számára lehetőséget adhat, hogy megfelelően szakképesített tehetséges munkaerőt találjanak.”*

A hálózatra alapozva számos, már meglévő nemzeti obszervatórium kötelezte el magát – FORTHAC (FR), COBOT (BE), IVOC (BE), SKILLSET (UK), de a sort még bővítik más kulcsszereplők is ezekből az iparágakból – nemzeti ágazati szervezetek, egyetemek, kutatóközpontok, vállalatok, közhatóságok, szakszervezetek, technikai/műszaki intézetek stb.

Gustavo Gonzales Quijano (COTANCE) arra világított rá, hogy „az EU TCL Skills Council kisebb cégeket, munkavállalókat, szakszervezeti vezetőket, oktatókat, kormányzati képviselőket is „összehoz”, ezáltal széles körben ad lehetőséget számos téma felölelésére, mint pld. a technológiai változás, minőségi szabványok, tervezés, humán erőforrás fejlődések. Az EU szintű szociális partnerek involváltságukkal hozzájárulnak ezen eszköz, lehetőség sikeréhez nyitottságot és átláthatóságot biztosítva a rendszerhez.”

Az EU TCL Skills Council tevékenységét támogatva egy web oldal került beiktatásra, mely információkra, jó gyakorlatok publikálására ad helyet. A Tanácsnak alapvető célja tehát, hogy javítsa az európai munkaerő minőségét, segíti a vállalkozásokat, a munkavállalókat, a tanulókat, hogy rugalmasabban vállalják fel a versenyigények változásait, hogy biztosítsák az európai textil-ruházati-bőripar fenntarthatóságát az innováció és kreativitás nemzetközi szintjén.

A konferencia záró akkordjaként bemutattak egy video kisfilmet az EU TCL Skills Councilról, a lehetőségekről, feladatokról, kihívásokról, vízióról és várható eredményekről. A video az alábbi portálon található:

http://www.youtube.com/watch?v=mT_RSgSE2cA&noredirect=1

2011. 12.12. KÁPB ülés

Tervezett napirendi pontok:

- ✓ Beszámoló a KÁPB 2011. évi munkájáról
- ✓ Tájékoztató az Mt. változásairól
- ✓ Tájékoztató Luc Triangle (ETUF:TCL újonnan kinevezett főtitkára) magyarországi látogatásáról
- ✓ Beszámoló a 2011. november 28-i EU szintű Bőripari ÁPB ülésről
- ✓ Tájékoztató a 2011. december 5-7-i EU szintű szociális partnerek ÁPB-, munkabizottsági üléseiről, valamint a „Textil-Ruházati-, Bőripari Tanács létrehozása a foglalkoztatásért és képzett munkaerőért: monitoring és beiktatás” elnevezésű projekt záró nemzetközi konferenciáról
- ✓ Felkészülés 2012. évre
- ✓ Egyéb

A szakmai beszámolót összeállította:

Vujkov Krisztina ÁPB titkár
Budapest, 2011. december 9.